

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

ԱՄՍՕՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

Անցեալ սեպտեմբեր ամսոյ ընթացքին Ս. Աթոռոյ Տնօրէն ժողովը, Կրօնական Առեւտրի և Առուսման Խորհուրդը ունեցան իրենց օրինական գումարումները:

Տնօրէն ժողովը, բացի ընթացիկ գործերէն, մասնաւորապէս զբաղեցաւ նոր պլոքի ձեռնարկուած շինութեանց և յաջորդաբար շինութիւններին գործերով, ինչպէս նաև Մայրապետաց կոչուած վանապետի գետնի խնդիրներով:

Տնօրէն ժողովը, ընդ առաջ երթալով Սրբազան Պատրիարք Զոր առաջարկութեան, որոշեց եւ սահմանեց որ յետ այսու երեսուցէթի Պատրիարքութեան շրջանակին մէջ ապրող Հայաստանաց Ս. Եկեղեցւոյ պատկանող ամէն չափահաս ազգային, առնուազն մէկ շինին տարեկան տուրք մը վճարէ յօգուտ Ս. Էջմիածնի, իրեն «Լուսաւորչի լուսնայ»: Ըստ այսմ որոշուեցաւ այժմէն գործադրել այս տնօրինութիւնը, որուն համար Սրբազան Պատրիարք Հայրը հրապարակեց այս առթիւ Պատրիարքութեան Թեմի ժողովուրդին ուղղուած «Կոչ» մը:

Իսկ Առուսման Խորհուրդը մասնաւորապէս զբաղեցաւ վարժարաններու վերաբացման եւ Սրբոյ Թարգմանչաց-Գուրգան Գրական Մրցանակի և Ս. Աթոռոյ տպարանին հարկերամիայ յօրեւանի հարցերով:

Շր. 2 սեպտ. — Տ. Գարեգին Վրդ., ընկերակցութեամբ Բարգէն Սարկուազի, մեկնեցաւ Ամման, վերափոխման ութօրէքի առթիւ պատարագելու և քարոզելու համար:

Վր. 3 սեպտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան տաճարի հայկական վերնաշարի մատուցելու Երաշխաւոր Ս. Աստուածածնի սեղանին վրայ: Քարոզեց Տ. Հայկազուն Վրդ., վեր առնելով «Սուրբ սրտի և ուղղադատ հոգի» կատարած գերը մեր կեանքին մէջ:

Ս. Պատրիարքը այս առաւօտ գնաց Բեթլեհէմ, և ներկայ գտնուելով Ս. Այրին վրայ մատուցուած Ս. Պատարագին, քարոզեց օրուան և տեղւոյն քրիստոնէական խորհուրդին վրայ:

Բշ. 4 սեպտ. — Ս. Պատրիարքը, ընկերակցութեամբ Տ. Կիւրեղ Վրդ.-ի, բարի գալստեան այցելութիւն տուաւ պետական բարձրագոյն պաշտօնատար Զիֆ սըքրէթրի Mr. J. Hall-ի:

Տ. Սմբատ Սրբազան, ընկերակցութեամբ Պ. Նուրեանի, կառավարչատուն գնաց, Յօպպէի հին գերեզմանատան կից թափուր գետնի մասին՝ վարձատուութեան համար տեղւոյն մաքսային վարչութիւնէն եղած առաջարկին մասին բանակցելու համար:

Գշ. 5 սեպտ. — Տնօրէն ժողով և Առուսման Խորհուրդը այսօր Ս. Պատրիարքին հետ հանգիստի օր մը անցուցին ի Գարուն-Տէր:

Եշ. 7 սեպտ. — Ս. Պատրիարք Հօր այցելեց Հապէշներու հոգեւոր Տեսուչը, խնդրելու համար որ նոր ստացուելիք գերեզմանատան առթիւ անկատ լծողուի իրենց պարագան:

Ուր. 8 սեպտ. — Տեղւոյն օսմ. պանքայի տնօրէն Աղն. Պ. Լեւոն Գէորգեան երախտապարտ թողած է ամբողջ Միաբանութիւն, այսօրուրէն սկսեալ ստանձնելով Ս. Աթոռոյ ելեմտից գիււանին վրայ վերահսկողի և ֆինիլի պատուակալ պաշտօն մը, որ վստահ ենք թէ մեծապէս օգտակար պիտի լինի Հաստատութեան համար:

Գանձատան Յանձնախումբի անդամներէն Տ. Յարութիւն վրդ. ձերութեան պատահաւ ժամանակէ մը ի վեր իր պաշտօնը վարելու անկարող դարձած ըլլալով իր տեղ նոր անդամ ընտրուեցաւ Տ. Կիւրեղ վրդ.:

ՇԲ. 9 սեպտ. — Ս. Պատրիարքը, Տ. Մեսրոպ և Տ. Սմբատ սրբազաններու ընկերակցութեամբ շնորհակալութեան և շնորհաւորութեան այցելութիւն տուաւ Աղն. Պ. Լեւոն Գէորգեանի, իր տան մէջ:

Կիր. 10 սեպտ. — Գիւտ Գօտեայ տօնին առթիւ Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Կուսին գերեզմանին վրայ ի Գեթսեմանի, ուր քարոզեց Տ. Նորայր վրդ., օրուան ծառ Աւետարանի ընթերցուածն առնելով իրեն նիւթ (Միկ. Դ. 35-40), և մատնանիշ ըրաւ երկու հոգեւոր ճշմարտութիւններ. թէ՛ Աստուծոյ նախախնամութեան վրայ հաւատքը հեռու կը վանէ վախը մարդու սրտէն, եւ, երբ Քրիստոս մեզի հետ է եւ մենք Քրիստոսի հետ՝ մեր կեանքի նաւակը չ'ընկղմիր մեղքերով ալեկոծ աշխարհի ծովուն վրայ:

Բշ. 11 սեպտ. - Գշ. 12 սեպտ. — Մեծ եռանդով կը շարունակուի Գրադրաց Մատենադարանի ձեռագրաց յիշատակարաններու ընդօրինակութեան գործը. ցարդ աւարտեցաւ 2000 զըրչագիրներու ընթերցումը. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ, օգտուելով արձակուրդի պատեհութենէն, շարաթը երեք անգամ, ցերեկ և գիշեր ի միասին կ'աշխատին միաբաններ և աշակերտներ:

Եշ. 14 սեպտ. — Իրադի ողբացեալ Ֆէյսալ թագաւորի մահուան առթիւ Ս. Պատրիարք Հայրը ցաւակցական հեռագիր տուաւ Անդրյորդանանի վեհապետ Էմիր Ապտուլլահի, որմէ ստացաւ շնորհակալեաց պատասխան հեռագիր:

Ուր. 15 սեպտ. — Պետական բարձրագոյն պաշտօնատար Զիֆ սըքրէթրի փոխադարձ այցելութեան եկաւ Ս. Պատրիարք Հօր, ընկերակցութեամբ Բարձր Գոմիսարութեան պաշտօնակալ Բուհի Պէյի:

Մայրապետաց զեռնի վաճառման գործով զբաղող Նոր Շինութեանց Յանձնախումբին վրայ աւելցուեցաւ նաեւ Տ. Նորայր վրդ., վերոյիշեալ հոգին վաճառման աշխատութեանց միայն մասնակցելու պաշտօնով:

Շր. 16 սեպտ. — Երեք օրուան կարճ հանգիստի մը համար, Ս. Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Տ. Սմբատ Սրբազանի և Տ. Եղիշէ Արեղայի, պտոյտի ելաւ դէպի Գալիլիա, ի նախապարհին այցելելով Սիւքէմ՝ Յակոբայ ջրհորը, Նային, Թափօր լեռը, Կանա, Տիբերիա, Գեննե-սարէթի ծովուն հարաւային ծոցը՝ Սամախ Երկու գիշեր օթեանեցան զերմանական Թապղա հիւրանոցը, մերձ ի Տիբերիա, և երկու ցերեկ ջրջեցան Փրկչին գալիլիական գործունէութեան կեդրոնական ջրջանակի աւերակները. Կափառ-նառմի, Մագլիթաղիէի, Բեթսայիղայի, Քորազինի աւերակները, հացերու հրաշալի-բաղձացման և Երանութեանց լերան սարահարթերը, և Բշ. 18 սեպտ. դարձան Երուսաղէմ, այս անգամ այցելելով յատկապէս Նաղարէթի Ս. Կուսին Աւետման վանքը, սուրբ ընտանիքին տունը եւ Ս. Յովսէփի աշխատանոցը, որուն վրայ այժմ եկեղեցի կառուցած են Ֆրանչիսկեանք:

Կիր. 17 սեպտ. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան տաճարի հայկական Գողգոթա մատրան մէջ. քարոզեց Տ. Սեբովբէ վրդ., խօսելով աղօթքի վրայ՝ բացատրեց թէ հոգիի փրկութեան ամենէն վսեմ միջոցներէն մին է ան. Ե. ծանրացաւ մասնաւորապէս այն կէտին վրայ թէ անոր իմացումը ներհակ չէ բռնաւ տիեզերական օրէնքի գաղափարին, քանի որ ինքն իսկ մէկ մասն է հոգեկան կեանքին, որուն բացատրութիւնը ընդգէմ չէ բնաւ տիեզերական կեանքը վարող սկզբունքին:

Գշ. 19 սեպտ. — Թղթատարութենէն այսօր ստացուելով վեհ. Սրբազան Հայրապետին անդրանիկ կոնդակը, Ս. Պատրիարքը իսկոյն հրաւիրեց եպիսկոպոսաց դասը և Տնօրէն Ժողովը, եւ կարգադրութիւններ եղան յառաջիկայ կիրակի զայն կարգալու համար հանդիսաւոր կերպով:

Տնօրէն Ժողովոյ որոշմամբ Մատակարարական Յանձնախումբի ներկայ անդամներուն վրայ աւելցուեցաւ Տ. Նորայր վարդապետ:

Եշ. 21 սեպտ. — Ս. Աստուածածնի ծննդեան տօնին առթիւ, այսօր, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, Միաբանութիւնը «Հրաշափառքով մուտ գործեց Գեթսեմանի, Աստուածածնի զերեզմանի տաճարը: Հանդիսիւ պատարագեց Տ. Մկրտիչ Սրբազան Աղաւնունի, որ եւ քարոզեց «Մայր իմ եւ եղբարք իմ սոքա են, որ զբանն Աստուծոյ լսեն եւ առնեն» բնաբանով, բացատրելով թէ արիւնէ աւելի հոգւոյ կցօր-դութեան մէջ է ընդ Յիսուսի յարաբերութեան

արժանիքը, եւ թէ Փրկչին մօր մեծութիւնը իր բարոյական առաքինութեանց մէջ է մասնաւոր:

Եթովպիոյ հիւպատոսը, Պ. Աթօ Պաւլոս Մէնամէնօ, այցելեց Ս. Պատրիարք Հօր և ծանոյց թէ վեհ. Կայսրուհին Ս. Քաղաք պիտի ժամանէ ամսոյս 25ին, երկուշաբթի:

Ս. Պատրիարքը, Տ. Բարթոլիմէոս Ե. վրդ. և Տ. Եղիշէ Արեղայի ընկերակցութեամբ այցելեց ի Պիթի արձակուրդի դացած աշակերտներուն, եւ միասին ճաշեց մօտակայքը, Վարդ-աղբիւր կողուած տեղւոյն ձիթատաններու պարտէզին մէջ:

Իրիկնադէմին, Ս. Յակոբայ տաճարին ի տես եկաւ և յետոյ Ս. Պատրիարքին այցելեց ամերիկեան հիւպատոսը և ընդունեց Ն. Ամնապատուութեան թէյի մեծարանքը:

Ուր. 22 սեպտ. — Ս. Պատրիարքին այցելեց Երուսաղէմի փոխ-կառավարից Մր. Սիւլմէն, ընկերակցութեամբ Լոնտոնէն ժամանած ճարտարապետի մը, որ պաշտօն ունի կառավարութեան կողմէ քննութեան ենթարկելու Ս. Յարութեան և Բեթղէնէմի Ս. Ծննդեան տաճարներուն շինուածական ներկայ կացութիւնը:

Շր. 23 սեպտ. — Ս. Պատրիարքը, Պ. Նուրեհանի ընկերակցութեամբ, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ փոխ-կառավարից Մր. Սիւլմանի:

Պիթի արձակուրդի դացած սարկաւադներ և ժառանգաւորներ այսօր վերջնապէս դարձան, իրենց Տեսուչ Տ. Տիրան վրդ. ի հետ:

Կիր. 24 սեպտ. — Խաչվերացի տօնին առթիւ, Ս. Պատրիարքը Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ պատարագեց հանդիսիւ «Հայր մեր՛ի տուն, ի ժամ պատարագի, Լուսարարպետ Տ. Միսրոպ Սրբազան բեմէն ի լուր ժողովրդեան կարգաց հայրապետական կոնդակը. ապա քարոզեց Ս. Պատրիարքը, խաչի տօնին և կոնդակին ընթերցման այս հանդիպումը գտնելով խորհրդաւոր, մերձեցումի կէտեր ցոյց տուաւ երկուքին միջեւ. Ս. Հայրապետին խօսքին մէջ մատնանիչ ըրաւ խաչի ճառին ոգին, իբրեւ խաչի երկրէն՝ այսինքն յետ այնքան տառապանքներու դարձեալ կենդանի մնացած և իր ապագային հաւատքովը հօր ժողովուրդի մը սրտէն ելած զօրութեան մը հաւատօթիքը:

Երեկոյին կատարուեցաւ Խաչվերացի մեծահանդէս անդաստանը, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և մասնակցութեամբ բովանդակ Միաբանութեան:

Բշ. 25 սեպտ. — Խաչվերացի մեծեղոցի առթիւ, Ս. Պատարագը, ըստ սովորութեան, մատուցուեցաւ ի Ս. Փրկչի. քարոզեց Տ. Շաւարշ վրդ. բացատրեց թէ խաչը, թէ և գործիք մահու, բայց անմահութեան գաղափարն է որ կը

պանծացնէ իսկապէս. ըստ այսմ. և խաչին հո-
վանիին ներքե իր վերջին հանդիսը գտնելը կը
նշանակէ ժառանգակից լինել Գրիստոսի յարու-
թեան. ընդլայնեց այս մտածումէն ըզխող մխի-
թարութեան միտքը, իբրեւ անոր կիրարկութեան
զաշտ մատնանելով ի մասնաւորի՝ ճշմարիտ հա-
ւատացեալին, և յընդհանուրն՝ մեր ազգային
կեանքը:

Յ. Գշ. 26 սեպտ. — Ս. Պատրիարքը, ուրիշ
հոգեւոր պետերու, կառավարական բարձր պաշ-
տօնեաներու և հիւպատոսական մարմիններէ հետ,
այս առաւօտ ներկայ գտնուեցաւ կայսրանը,
ընդ առաջ Եթովպիոյ կայսրուհի Ն. Վ. Ուաղըրի
Մէնէնի, որ մեծ յարգանքով ընդունուեցաւ
բոլոր ներկաներէն ևս զինուորական իշխանու-
թիւնէն: Ճանապարհին կէսին, զիմաւորուեցաւ
Հապէշ ևս Ղպտի կրօնական զաւէն, որոնք
հանդիսաւոր թափօր կազմեցին ևս հոգեւոր եր-
գերով առաջնորդեցին զայն, իր հետեւորդնե-
րով, զէպի Ս. Յարութիւն: Հոն, Ս. Յակոբ-
եանց Միաբանութենէն 20 անդամներ, ի գլուխ
իրենց ունենալով Լուսարարապետ Տ. Մեսրոպ
Սրբազանը, գրեթէ նոյնքան նաև յոյն միաբան-
ներէն՝ գլխաւորութեամբ Ֆիլատէլֆիոյ արք-
եպիսկոպոսին, ինչպէս և լատին հոգեւորական-
ներ՝ Գրանշիսկեան միաբանութենէն, լուս բայց
պատկառաղջօւ հանդիսաւորութեամբ ընդունե-
ցին կայսրուհին ևս երկու զաւակները, որոնք
նախ Պատանատեղիի վէմին վրայ, յետոյ ի Ս.
Գողգոթայ, ապա Ս. Գերեզմանին վրայ, ի վերջոյ
Ղպտիներու մատրան մէջ և ամենէն ետքը Գլխա-
ւորի և մեր Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիի խորանին
առջև ջերմօրէն կատարեցին իրենց ուխ-
տը, ևս ապա Հապէշ կրօնաւորներու առաջնոր-
դութեամբ, զացին իրենց եկեղեցիին:

Յ. Եշ. 28 սեպտ. — Ն. Վ. Եթովպիոյ կայ-
սրուհին այցելեց Բեթղեհէմ ևս Գեթսեմանի.
Երկու սրբաւայրերուն մէջ ալ Հայ և Յոյն միա-
բաններէն ընդունուեցաւ պատուով. Տ. Մկրտիչ
Սրբազան Աղաւնունի, երկու ուխտաւայրերու
մէջ ևս զլիսաւորեց իր միաբանակից Հայրերը,
յանուն Ս. Պատրիարքին օրհնութեան և մաղ-
թանաց ողջոյն նուիրելով Վեհ. այցելութիւն:

Յ. Շր. 30 սեպտ. — Ս. Խաչի վերադման տօ-
նի ուխտէրէն առթիւ, ինչպէս նաև Ամենայն
Հայոց Ս. Հայրապետի անդրանիկ կոնդակը կար-
գալու և «Լուսաւորչի լուսմայ» տուրքը ծանու-
ցանելու ևս զանձնու պաշտօնով, Յօպէ մեկ-
նեցան Տ. Ներսէս և Տ. Սիւն վարդապետներ.
Հայֆա՝ Տ. Պարգե և Տ. Շաւարշ վարդապետներ.
Ամման՝ Տ. Սերովբէ վրդ. և կարապետ սարկա-
ւազ:

— Իսկ երունաղէմի մէջ «Լուսաւորչի լու-
մայ» ի հանգանակութիւնը կատարելու գործը
յանձնուեցաւ երեք յանձնախումբերու:

Ա. — Վանքի շրջափակէն ներս. անդամներ. —

Տ. Սերովբէ վրդ. Մանուկեան,

Տ. Հայրիկ արդ. Ասլանեան,

Պ. Գրիգոր Մխալեան:

Բ. — Քաղաքի պարիսպէն ներս. անդամներ. —

Տ. Վահան վրդ. Գեորգեան,

Տ. Հայկազուն վրդ. Աբրահամեան,

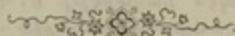
Պ. Յակոբ Սահակեան:

Գ. — Քաղաքի պարիսպէն դուրս. անդամներ. —

Տ. Նորայր վրդ. Պողարեան,

Տ. Գարեգին վրդ. Պիւլպիւլեան,

Պ. Յովսէփ Շէօհմէլեան:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շնորհակալութեամբ կ'արձանագրենք հետեւեալ նուէր-
ները:

Բարեպաշտական

Երուսաղէմարեան Այնթապի Տիկ. Նուրիցա Կե-
սիկեան նուիրած է ինքնաձեռագործ երկու Սեղանի
մարմնակալ:

Նոյնպէս եղեսացի Այնթապի Թաւանեան՝
մէկ զոյգ ժամաւարի ձեռագործ հողաքաւի:

Գրամական զանազան նուէրներ դրկած են բարե-
պաշտ ազգայիններ, Պրոֆիլենց, Նիւտրէնց, Գանի-
րէնց, ինչպէս նաև Երուսաղէմէն:

Մէկմէկ մասաղ ոչխար ընծայած են Գանիբէրեան
Տիկ. Մարի Բամպուրեան (ուխտաւոր), Երուսաղե-
մացի Տիւր Յարութիւն Պապիկեան և Տիւր Յակոբ
Տիգրանեան:

Մասնադարձակ

1. — ՄԵՂԵԳԻՆԵՐ, ՄԵՂԵԳԻՆԵՐ . . . (Հէֆեաթ
և Բանաստեղծութիւն). Շաւարշ Նարդուցի, Փարիզ,
1933, էջ 218, գլխ 15 մր.: — Մասնաւոր «Յաւաշ»
թիւ 1:

2. — ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ ՀԻՆ ԱԶԳԵ-
ՐՈՒ. (Պատկերազարդ և բարձրագոյն), Ազգ. վար-
ժարաններու համար: Կազմեց՝ Վարդան Գեորգեան,
Պէյրուս, 1933, էջ 146, գլխ 8 մր.: — Մասնաւոր
«Ջանակիր» թիւ 15: